N°. 78. 1847.

BREDASCHE COURANT.

Donderdag 30 September.

De Staatsraad, Gouverneur der Provincie *Noord-Braband*, maakt bij deze bekend, dat, aangezien bij het verrigten der herstellingen aan 's Rijks fortificatie-bruggen buiten de Wouwpoort te *Bergen-op-Zoom*, gebleken is, dat dezelve van veel belangrijker aard moeten zijn, dan de beschrijving daarvan in het onderhouds-bestek der fortificatie-, metsel- en timmerwerken in die plaats, zulks aangeeft, de passage door genoemde poort, in plaats van tot den 26e dezer maand, gelijk in des gouverneurs bekendmaking, van den 26e Julij ll. wordt aangegeven, eenige dagen langer gestremd zal moeten blijven, zullende nadere mededeeling worden gedaan van den dag, op welke de passage door de Wouwpoort weder ongehinderd zal kunnen plaats hebben.

's Hertogenbosch, 21 September 1847.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
A. J. BORRET.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten September.

De *Moniteur* behelst heden eene ordonnantie waarbij de maarschalk *Soult*, hertog van Dalmatie, als een blijk van 's Konings hooge tevredenheid voor de groote diensten die hij bewezen heeft en voor zijne lange schitterende loopbaan, benoemd wordt tot maarschalk-generaal van Frankrijk.

De *Moniteur* zegt na de plaatsing dezer ordonnantie het volgende: »De Koning den eervollen titel van maarschalk-generaal aan den maarschalk hertog van Dalmatie verleenende, heeft voor hem gedaan hetgeen in 1660 voor den maarschalk *Turenne* en in 1732 voor den maarschalk *Villars* gedaan werd. Eene waardige belooning voor hunne groote diensten en roemvolle loopbaan."

In weerwil van den bijval dien deze eervolle onderscheiding bij velen verwerft, ziet de stelselmatige oppositie van zekere dagbladen, in het besluit niet anders dan een onwettigen maatregel.

— De Aartsbisschop van Parijs heeft een mandement uitgevaardigd, waarbij bevolen wordt openbare gebeden te doen voor Paus *Pius IX* en den goeden uitslag van zijn hervormingswerk.

— Aan den voormaligen Koning van Westfalen, *Jérôme Bonaparte*, en aan zijn' zoon, is door de regering toestemming verleend, zich tijdelijk in deze hoofdstad te vestigen. Laatstgenoemde is reeds alhier aangekomen.

— De bekende schrijver *Frédéric Soulié* is te Bièvre, nabij Parijs, overleden.

— De Koning heeft besloten, dat het portret van den overleden Griekschen eersten minister, *Kolettis*, in de galerij van beroemde mannen op het museum te Versailles zal worden geplaatst.

— De zeven doodzonden, waarmede *Eugène Sue* sedert twee jaren de lezende wereld bedreigt, zullen thans werkelijk met het begin van November in den *Constitutionnel* verschijnen, en wel niet als één, maar als zeven op zich-zelve staande romans, die geheeten zullen zijn: de hoogmoed, de onkuischheid, de luiheid, de zwelgerij, de nijd, de gierigheid en de gramschap. De eerste dezer romans, de hoogmoed of de hertogin, zal in drie deelen verschijnen.

— De door de Spaansche dagbladen medegedeelde tijding, dat *Abd-el-Kader* de stad Fez zou ingenomen hebben, heeft zich volgens de Parijssche berigten van den 26sten, dezer niet bevestigd. Te Parijs was algemeen het gerucht van eene nieuwe ontmoeting tusschen den Emir en de Marokkaansche troepen, in het landschap tusschen Taza en Fez begrepen, verspreid. Dienaangaande miste men evenwel nog meer bepaalde opgaven. Ook werd den 26sten te Parijs beweerd dat de regering van het plan om versterking naar Algerie te zenden, vooreerst had afgezien.

Te Marseille heeft men intusschen met de stoomboot uit Oran tijdingen ontvangen, bevestigende dat er op den weg van Teza naar Fez in Marokko, een gevecht plaats gehad heeft tusschen de troepen van *Abd-el-Kader* en die van den Keizer van Marokko, dat ten nadeele van den Emir was uitgevallen, die genoodzaakt was geweest terug te trekken. Zelfs wilde men dat *Abd-el-Kader*, voor eene geheele nederlaag beducht, eene zamenkomst met den bevelhebber der Marokkaansche troepen had verlangd, ten einde eene schikking te treffen.

— In het *Journal des Débats* van 25 dezer leest men:

»Uit Livorno meldt men ons dat de bevolking, gelijk wij reeds hadden aangekondigd, met hevig misnoegen de organieke wet betreffende de nationale garde had ontvangen, die in Toskane was afgekondigd geworden. Er was een protest opgemaakt, waarop reeds een aanzienlijk getal onderteekeningen prijkten, toen de groothertog eene commissie heeft belast om zoodanige wijzigingen voor te stellen als waarvoor deze, eerst den vorigen dag afgekondigde, wet vatbaar zoude zijn.

»Het onlangs plaats gehad hebbend vertrek van den hertog van Lucca, bleef voortdurend een ieder bezig houden, en de meest tegenstrijdige geruchten waren te dien aanzien in omloop.

»Naar men zegt heeft de jonge gemalin van den erfprins slechts met moeite besloten Lucca te verlaten. Deze vorstin, die, zoo als men weet, de zuster van den Hertog *van Bordeaux* is, moet haren schoonvader en haren echtgenoot van laffhartigheid beschuldigd en hen aangemaand hebben om te blijven. Te Lucca bejammerde men zeer dat die raad niet was opgevolgd.

»Het Piemonteesch regeringsblad van 20 September meldt, dat de Hertog van Modena bevel heeft gegeven om een militair kordon op de grenzen van Toscane te trekken. Hetzelfde blad zegt ook dat de Prins van Canino (zoon van *Lucien Bonaparte*) uit Venetie zou zijn verjaagd, naar welke stad hij zich begeven had, om het wetenschappelijk congres bij te wonen."

— In den loop van den 15den en 16 hebben er te Bologna eenige onlusten plaats gehad; waardoor zij ontstaan zijn is echter nog niet bekend, maar men vermoedde dat zij in verband stonden met de verwijdering van den Prins van Canino door de Oostenrijksche politie.

De kleine republiek van San Marino, die slechts eene bevolking van 7000 zielen telt en geheel door de pauselijke staten omgeven is, heeft den weerslag ondervonden van al hetgeen om haar gebeurt. Het aldaar bestaand bestuur, uit een paar regenten met een secretaris en staatsraad bestaande, is in eene kamer van vertegenwoordigers, door de geheele bevolking benoemd, veranderd, en zal voortaan openbare vergaderingen houden.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 114,70; 3 pCt. 75,55; Rom. Leening 96.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten September.

Bij een besluit van Z. M. den Keizer van Rusland, van den 20sten Augustus jl., is de te gelde making bevolen, eener serie van staats-effecten, ter waarde van 3,000,000 zilv. roeb., om daarmede de kosten van de ijzerbaan van Petersburg naar Moskau gedeeltelijk te bestrijden.

— De Keizer van Oostenrijk heeft den 19 te Weenen over een legerkorps van 22,000 man wapenschouwing gehouden. De Keizerin, de Keizerin-moeder en de Aartshertogin *Maria Louisa* hebben dit schouwspel, 't welk door het schoonste weder begunstigd werd, bijgewoond. — Bij voortduring trokken Oostenrijksche troepen, door Tirol, naar Italie.

— Regtstreeksche berigten uit Venetie van 17 September, door de Augsburger *Allgemeine Zeitung* medegedeeld, bevestigen dat de Prins van Canino, die dezer dagen reeds uit hoofde van zijne politieke gedragingen, op eene beleefde wijze uit Rome verwijderd

was, ook te Venetie eenen wenk ontvangen heeft om die stad te verlaten. »De Prins, dus leest men in het bedoelde berigt, heeft als president der zöölogische sectie van het congres der Italiaansche geleerden, tot opening van de zittingen dier sectie, eene redevoering gehouden, waarin hij herhaaldelijk zinspelingen op de tegenwoordig tusschen de keizerlijke en pauselijke regering bestaande spanning heeft gemaakt. Hij heeft dit gedaan op eene wijze, waarbij de overheid niet onverschillig konde blijven, en die aan eenen in eene Oostenrijksche stad gastvrij opgenomen vreemdeling des te minder paste, daar de aanleiding tot eene soortgelijke politieke demonstratie hier veel minder bestond dan ergens elders in Italie. Hoe dit zij, de graaf *Ficquelmont* heeft er op aangedrongen, dat de Prins uit de stad zou verwijderd worden, en hij heeft dit denkbeeld doorgedreven, ofschoon de Onderkoning alle opzien wenschte te vermijden, en daarom liever den geleerden vorst bij het congres had willen laten. Ten gevolge daarvan hebben zich drie commissarissen naar de woning van den Prins begeven en hem zijn paspoort overhandigd. De Prins heeft dezen aangenomen, en te kennen gegeven dat hij dusdanige handelwijze wel verwacht had, dat hij evenwel aan de heeren commissarissen iets tot aandenken wilde laten; en dit zeggende bood hij hun ieder eene pauselijke kokarde aan."

— In de Augsburger *Algemeine Zeitung* van den 23sten dezer leest men het volgende berigt uit Athene van den 12den jl.:

» De minister *Kolettis* is heden Zondag, des ochtends ten zes ure, na een smartelijk lijden van veertien dagen, overleden. Wat in de magt der menschen stond om zijne smarten dragelijk en de laatste oogenblikken kalmer te maken, heeft plaats gehad. De Koning heeft hem in de laatste week zijns leven dagelijks bezocht. *Kolettis* heeft, zijn einde voelende naderen, den heer *Piscatory* verzocht, den Koning der Franschen voor diens krachtige ondersteuning zijnen dank te betuigen, en tevens door de grootmeesteres aan de Koningin zijnen afscheidsgroet laten overbrengen."

BELGIE.

BRUSSEL, den 28sten September.

De viering der Septemberdagen is gisteren besloten met de uitdeeling der eereprijzen aan de verschillende muzijkgenootschappen, terwijl in de voorstad St. Josse-ten-Noode een luchtbal van eene nieuwe uitvinding werd opgelaten, waarin de uitvinder, de heer *van Heike*, gezeten was. — Heden hebben de groote militaire oefeningen op de vlakte van Cortenberg plaats.

— Alhier is overleden de graaf *Henri de Merode*, in den ouderdom van 66 jaren, het hoofd van het aanzienlijke Belgische geslacht van dien naam. Hij heeft in der tijd deel genomen aan het Nationale Congres en is tot tweemalen door de kiezers dezer hoofdstad tot lid van den Senaat benoemd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten September.

Bij besluit van 22. September jl., n°. 8, heeft Z. M. goedgevonden den Minister van Staat, kanselier der beide Orden, *W. A.* baron *Schimmelpenninck van der Oije*, te benoemen tot gouverneur van de provincie Gelderland, in te gaan met den 1sten October aanstaande.

— Bij besluit van 24 September jl., n°. 109, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. den staatsraad in buitengewonen dienst *J. D.* graaf *van Rechteren*, met ingang van den 1sten November aanstaande, eervol ontslag te verleenen als gouverneur van Overijssel, onder dankbetuiging voor zijne in die betrekking bewezen diensten;

2°. tot gouverneur van Overijssel, in vervanging van den graaf *van Rechteren*, mede met ingang van opgemeld tijdstip, te benoemen den heer Mr. *G. J. Bruce*, staatsraad in buitengewone dienst en officier bij de arrondissements-regtbank te Zwolle.

— Bij besluit van 24 September jl., n°. 110, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot lid van den Raad van State met ingang van den 1sten November aanstaande te benoemen den staatsraad in buitengewone dienst *J. D.* graaf *van Rechteren*, thans gouverneur der provincie Overijssel.

— Bij besluit van 24 September jl., n°. 112, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot staatsraad in buitengewone dienst te benoemen den heer mr. *D. W. G. J. H.* baron *Brantsen van de Zijp*, lid van het collegie van Gedeputeerde Staten van Gelderland.

— Bij besluit van den 25sten dezer, n°. 107, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, te benoemen:

tot 2de luitenants bij het wapen der infanterie:

bij het 1ste regiment, den sergeant titulair *W. C. E. de Villeneuve*, van het 7de regiment infanterie;

bij het 2de regiment, den wachtmeester titulair *C. H. B. Wiedemann*, van het 1ste regiment dragonders;

bij het 6de regiment, den wachtmeester titulair *D. W. van Winsheijm*, van het 2de regiment lansiers,

bij het 7de regiment, den sergeant *D. W. Bode*, van het 6de regiment infanterie;

bij het 8ste regiment, den sergeant titulair *C. J. van der Muelen*, van het korps.

— De *Staats-Courant* houdt het besluit van den 11den September 1847, houdende bekrachtiging en van-toepassing-verklaring voor de vaart op de Nederlandschen Rhijn, der conclusie van het protocol n°. IV der zittingen van de centrale commissie voor de Rhijnvaart te Mentz, dd. 17 Augustus 1847.

— Z. M. heeft dezer dagen bij een besluit gelieven te bepalen, dat degenen, welke verlangen de Koninklijke Akademie te Delft te bezoeken, voor de studiën der talen, land- en volkenkunde van Nederlandsch Indie, zonder aanspraak te willen maken op eene plaatsing als ambtenaar, aldaar, te dien einde zullen worden toegelaten zonder voorafgaand examen, en zonder bewijs dat zij den graad van doctor of kandidaat in de regten hebben verkregen, edoch na gedane storting in de kas der Akademie, bij den aanvang van elk akademie-jaar, eener somme van *drie honderd gulden* (*f* 300).

— De *Nederlandsche Stoompost* zegt, dat in de aanstaande Zitting der Staten-Generaal door de Regering eene project-wet zal aangeboden worden, waaraan hier te Lande sedert lang behoefte was, namelijk op de politie der spoorwegen.

— Z. Exc. de minister van oorlog zich de belangen der kinderen van militairen, beneden den rang van officier, aantrekkende, zijn ten gevolge daarvan, bij onderscheidene gemeentebesturen van garnizoensplaatsen, informatien ingewonnen naar de bestaande bewaarscholen en opgave verzocht der voorwaarden, waarop die militaire kinderen op die scholen zouden kunnen worden toegelaten.

— Naar men verneemt, zouden bij het hoofdbestuur op nieuw overwegingen aanhangig zijn tot uitbreiding van het wapen der marechaussée over het geheele koningrijk. Zoo als men weet, wordt dit wapen thans alleen aangetroffen in het hertogdom Limburg, de provincie Noord-Braband en het 4de en 5de district van de provincie Zeeland.

— Uit 's Hage meldt men van den 26sten dezer:

»Heden wordt in de kerken der onderscheidene gezindheden in deze stad, de plegtige Dankdag voor den oogst gehouden, die door Z. M., bij besluit van den 11 September jl., is voorgeschreven. Algemeen hebben de ingezetenen getoond, dat zij doordrongen waren van dankbaarheid jegens het Opperwezen, dat door Zijn Alvermogen het gevaar heeft afgewend, dat in het begin des jaars ook nog zoo dringend ons land bedreigde, en dat hier en schier overal elders eenen milden oogst geschonken heeft; zoo dat de gebeden en smeekingen, in het voorjaar, ten Hemel opgezonden, door dankbetuigingen des harten zijn opgevolgd, bekommering in vreugde is verkeerd; treffend waren de gebeden van zoo vele predikers, om voortdurend den onmisbaren zegen van den Albestuurder over het dierbaar Vaderland en 't Menschdom in 't algemeen af te vragen, en aansporingen aan hunne gemeenten, om door deugdzamen wandel en vertrouwen op de Voorzienigheid, haren zegen waardig te zijn.

»Z. M. de Koning en HH. KK. HH. de Prinsen *van Oranje* en *Hendrik* der Nederlanden, hebben heden morgen de godsdienstoefening in de Kloosterkerk bijgewoond, onder het gehoor van den weleerwaarden Ds. *Ruitenschild*, die, naar aanleiding der woorden van den Koninklijken Psalmist (Ps. CXXXVI, vs. 25—26), de gemeente op eene allezins treffende wijs tot dankbaarheid stemde aan God, « *Die aan alle vleesch spijs geeft, Wiens goedertierenheid is in eeuwigheid.*"

Nog schrijft men uit 's Hage:

»Z. H. Eerw. de bisschop van Gerra, die met de functien, laatstelijk, door Mgr. *Ferrieri* waargenomen, *ad interim* belast is, heeft gisteren in deze residentie doorgebragt, en is over Rotterdam naar Tilburg vertrokken. Z. H. Eerw. wordt echter weldra alhier terugverwacht en zal, naar men verzekert, aanstaanden Woensdag, voor de eerstemaal in zijne nieuwe betrekking in de R. K. kerk op het Binnenhof de dienst verrigten."

— Naar men meldt hebben de Predikanten van dit gewest een adres ingediend bij de Sijnode, waarin zij vragen, dat zij bij gelegenheid van den 200jarigen gedenkdag van den Munsterschen vrede, den 16 Mei 1848, eene opwekking aan de leeraren der Hervormde Kerk moge doen uitgaan, om de gewigtige gebeurtenissen, waaraan die dag doet herdenken, bij de leden hunner gemeente in het geheugen te roepen, ter verlevendiging van hunne hoogschatting der godsdienstige vrijheid en regten.

— Men verneemt dat de fondamenten voor het voetstuk van het standbeeld van Prins *Willem den Eersten*, dat op het Plein te 's Hage zal worden opgerigt, reeds voltooid zijn.

— Het hoofdbestuur van de Nederlandsche Rijn-spoorwegmaatschappij heeft aangekondigd, dat de uren van vertrek voor de winterdienst, welke den 5 October zal aanvangen, even als ten vorigen jare, zijn bepaald.

— De uitgever van den *Zierikzeesche Nieuwsbode* stond den 17 dezer voor de arrondissements-regtbank te Zierikzee te regt, wegens het opnemen in zijn blad van een artikel, waarin Z. Exc. de minister van financien gesmaad zou zijn geworden. De aangeklaagde beweerde, dat artikel met toestemming van den uitgever, doch zonder diens last, uit den *Asmodée* vertaald te hebben overgenomen, en alzoo niet aansprakelijk voor den inhoud te zijn. Bij vonnis van den 24 dezer nam de regtbank dit beweren aan, en ontsloeg den gedaagde van alle regtsvervolging te dezer zake.

— De heer *Jacobus van Wijk* Rz., broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw, door zijne verrigtingen in het vak van opvoeding en onderwijs en door zijne talrijke geschriften algemeen met lof bekend, overleed den 25sten dezer te Kampen, in den ouderdom van 66 jaren, na eene langdurige verzwakking. Sedert het jaar 1828 stond hij aan het hoofd van het stedelijk instituut voor opvoeding en onderwijs in genoemde stad. Hij laat eene weduwe en talrijke kleinkinderen na; zijne kinderen zijn hem reeds lang vooruitgegaan.

— Door eenige sloeperlieden aan het Nieuwediep werd, in den morgen van den 25 dezer, eene zeebaars van de grootste soort, wegende ruim 80 ponden, gevangen. Men herinnert zich niet, dat aldaar ooit eene zoo zware baars gevangen is.

— Per Overland-mail zijn berigten uit Bataivia, tot den 26 Julij, ontvangen. Zr. Ms. stoomschip *Batavia* was den 12 Junij van Singapore aldaar teruggekeerd. Den 19 Julij was Zr. Ms. stoomschip *Etna* ter reede van Batavia geankerd. Zijne Exc. de Gouverneur-Generaal had besloten, zijne vaste residentie, alsmede de algemeene secretarij en de directie der cultures, van Buitenzorg naar Batavia over te brengen, zoodra de noodige inrigtingen en schikkingen daartoe gemaakt zouden zijn. Z. Exc. had zich den 29 Junij naar Samarang begeven, om van daar ook de meer oostwaarts gelegene residentien van Java te bezoeken. Na te Samarang eenige dagen doorgebragt te hebben, had hij den 6 Julij die stad verlaten om zich naar de vesting *Willem I*, bij Ambarawa te begeven.

Het kerk- en schoolgebouw te Benkoelen was den 6 Mei nagenoeg geheel eene prooi der vlammen geworden, en op eene andere plaats in de afdeeling Benkoelen had een brand gewoed, door welken bijna al de daar gevestigde huisgezinnen van hunne woningen en goederen beroofd waren. In den nacht van den 6 op 7 Julij was in de kampongs Ampel en Njamplongan, hoofdplaats Soerabay, insgelijks brand ontstaan, waardoor 194 inlandsche huizen in de asch waren gelegd.

Onder de kapitale werken waartoe onlangs besloten was, behoorde de afdamming der uitwatering van de Solo-rivier, het maken der groote havenwerken aan de rivier van Soerabaya, de oprigting eener ketelmakerij voor de stoombooten en het aanbouwen van een drijvend dok aldaar, de bereids gegeven uitbreiding van het maritiem etablissement op Onrust, enz.

Eene expeditie naar Poeloe Nias, tot tuchtiging der bevolking eener in de baai van Lagoandy gelegen kampong, was, door een gedeelte der zeemagt, bestaande uit Zr. Ms. brik *Koerier* en de schoeners *Banka* en *Banda*, met eenige landingstroepen, aangevoerd door den luitenant-kolonel *van der Hart*, met goed gevolg volbragt. Twee der onzen hadden daarbij wonden bekomen.

Bij de afzending der berigten stond de wissel op Nederland 95 per cent, en waren de vrachten naar Nederland, voor schepen onder Nederlandsche vlag, *f* 110 á *f* 120, met 15 percent per last, en onder Engelsche vlag 5½ à 6 p. s. per ton.

— Door Zijne Excellentie den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, waren de volgende beschikkingen genomen: benoemd bij het civiel departement:

tot lid in het hoog militair geregtshof van Nederlandsch Indie, mr. *P. Brunsveld van Hulten*;

tot adsistent-resident van Priaman, *H. Kleijn van de Poll*;

tot adsistent-resident van Tanah-Datar, *T. H. J. Netscher*;

tot adsistent-resident van Ayer Bangies en Rau, *C. Rodenburg*;

tot adsistent-resident van Padang, *A. M. Andree Wiltens*;

tot kommies op het bureau van den adsistent-resident te Ayer Bangies en Rau, *P. L. van Bloemen Waanders*;

tot controleur der 1ste klasse, *A. N. Godon* en *W. F. Godin*;

tot controleur der 2de klasse; *V. Barthelemy* en *K. F. Hijman*;

tot controleur der 3de klasse, *F. A. C. Walewijn*;

tot surnumerair-ambtenaar *H. A. Mess*;

tot eersten commies op het residentie-kantoor te Banjermassing, *J. S. van Coevorden*;

tot administrateur der tinmijnen in het distrist Koba, *T. R. J. M. Huijsers*;

tot directeur bij het groot militair hospitaal te Soerabaya, *E. J. Molema*;

tot directeur van het kleedermakers-atelier op het fort Erfprins, *G. J. Haak*;

tot waarnemende hospitaal-meester der 1ste klasse bij het garnizoens-hospitaal te Padang, *H. Messensmidt*;

tot 2den commies en magazijnmeester bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, *J. J. Montanus*;

tot adsistent-resident van Sumanap, *C. S. R. Wijnmalen*;

tot adsistent-resident van Madura, *C. P. Brest van Kempen*;

tot adsistent-resident, magistraat te Macassar, *D. F. Scharp*;

tot adsistent-resident van Bandjar Negora, *O. van Polanen Petel*;

tot stads-apotheker te Samarang, *H. W. Rovers*;

tot adsistent-resident in de Noorder districten van Macasser, *F. N. Nieuwenhuizen*.

Bij het militair departement, benoemd: tot adj. bij het 1ste bat. inf., de 2de luit., C. J. Doerrleben; tot lid der directie van het militair weduwen- en weezenfonds, de luit.-kol. der artill. A. Meis; tot 2den luit.-adj. bij het 8ste bat. inf., de 2de luit. van het batail., G. B. T. Wiggers van Kerchem; tot adj. bij het 12de bat. inf., J. C. Termijtelen; bevorderd: tot majoors: bij het 7de bat., de kapit. G. G. Smeesters, van het 8ste bat.; bij het garniz.-bat. ter westkust van Sumatra, de kapit. H. F. D. Odijk, van de 4de afd. depôt;

tot kapiteins: bij het garniz.-bat. ter westkust van Sumatra, de 1ste Luit. J. Heije, van het 13de bat.; de 1ste luit.-adj. J. G. Lindeman, van het 12de bat., en de 1ste luit. J. A. de Baas, van het bat.; bij het garniz.-bat. te Banka, de 1ste luit. J. de Graaff, van het 14de bat.; bij de 4de afd. depôt, de 1ste luit. G. F. Nauta, van de 2de afd. depôt; bij de 5de afd. depôt, de 1ste luit. D. Molenaar, van dat korps.

tot 1ste luitenants: bij het 3de bat., de 2de luit. C. S. Uhlenbeck, van het bat; bij het 4de bat., de 2de luit. E. W. Meijer, van het bat.; bij het 7de bat., de 2de luit. J. L. van Zee, van het 4de bat., en P. van Swieten, van het bat.; bij het 11de bat., de 2de luit. C. S. van der Pool, van het bat.; bij het 12de bat., de 2de luits. M. W. van Thienen en W. A. van Rees, van het bat.; bij het 13de bat., de 2de luit. F. W. A. van Bosstraeten, van de 3de afdeeling depôt; bij het 14de bat., de 2de luit. J. A. B. J. Latour, van de 4de afd. depôt; bij het garniz.-bat. te Banka, de 2de luit. A. J. de Melet, van het bat.; bij de garnizs-komp. te Benkoelen, de 2de luit. J. C. Romswinkel, van die komp.; bij de 2de afd. depôt, de 2de luit. E. Gottschalck, van het 2de bat.; bij de 3de afd. depôt, de 2de luit. J. F. Erdmann, van dat depôt; bij de 5de afd. depôt, de 2de luit. J. Heere, van dat depôt; bij de inf., de 2de luit. B. Arts, met bepaling dat hij even als thans tijdelijk blijft overgeplaatst bij het korps sappeurs.

tot 2de luitenants: bij het 3de bat. de adj.-onderoffi. J. H. Schaank, de serg.-maj. F. H. D. Spelti en de serg. V. J. Spelti, allen van het 14de bat.; bij het 4de bat., de seg.-maj. G. F. de Ravallet, van het 2de bat.; bij het 9de bat., de adj.-onderoffi. J. C. Imminck, van de 1ste afd. depôt; bij het 12de bat. de serg.-majs. J. L. de H'Arvant en J. Kress, beiden van het 4de bat.; bij het 13de bat. de serg.-maj. M. Baaij, van het 1ste bat.; bij het 14de bat., de adj. onder-offic. G. T. Snijder, en de serg.-maj. L. A. L. Groos, beiden van de 2de afd. depôt.

tot officicieren van gezondh. der 1ste kl., de officieren van gezondh. der 2de kl. A. E. Wasz Klewiez en P. Bleeker.

tot officier van gezondh. der 2de kl. bij de milit. geneesk. dienst, de offic. van gezondh. der 3de kl. H. W. Schwanefeld;

Bij het wapen der art.:

tot kapitein: de 1ste luit. G. J. van Stipriaan Luiscius, en jhr. T. van Capellen, adj. van den Gouvern.-Generaal;

tot kapitein bij het person., de 1ste luit. C. R. Korteweg;

tot 1sten luit. bij het person., de 2de luit. C. Schotborg, van het personeel.

buitengew. tot 1sten apoth. met rang van maj., J. C. A. Diederichs.

Bij het garniz.-bat. ter westkust van Sumatra, de adjud.-onderofficier P. F. L. von Hombracht, van het 6de batail., en de serg.-majs. K. H. van Bennekom, van het 6de batail., J. Sonneberg en K. F. Schultze, beiden van het 7de bat.

Op verzoek eervol ontslagen: de 2de luit.-adj. bij het 10de bat. inf. J. P. Kirsch, uit zijne betrekking van adj.; de offic. van gezondh. der 3de kl. J. A. Z. Fischer; de 2de luit. der inf. F. W. Baumann; de 1ste luit. der inf. J. B. van der Ven, onder toekenning van pensioen; de maj. der artil. G. W. L. Henckel, als lid der directie van het milit. wed.- en weezenf.; de apoth. der 2de kl. bij het hospit. te Samarang H. W. Rovers; de eerste luit. der inf. J. C. F. baron van Heerdt; de 1ste luit. der inf. J. Korf.

Ontslagen: de kapt. van het person. der artil. F. E. van Steel.

Het TONEELGEZELSCHAP, onder de Zinspreuk: AAN DE WELDADIGHEID GEWIJD, aan hunne geëerde Stadgenooten.

Met genoegen herinneren wij ons den bijval welke ons voorleden winter, en vooral bij de laatste Voorstelling, mogt te beurt vallen, en deze ondubbelzinnige bewijzen van goedkeuring, strekt ons ten zekeren waarborg, dat onze pogingen, ook dezen winter, niet onbeloond zullen blijven.

Onze Voorstellingen zijn altijd ten voordeele der behoeftigen in het algemeen gegeven, doch thans drukt ons eene verpligting, die ons noodzaakt, voor ééne Representatie van dien regel af te wijken.

Door den dood van W. REINIGER, verloren wij een vriend en getrouw medehelper, doch zijne vrouw en vijf kinderen verloren hunnen behoeder en broodwinner, en daar wij, ingevolge het bij ons bestaande reglement, hem bij zijn leven voor zijne diensten niet hebben kunnen beloonen, achten wij ons echter verpligt, aan zijne weduwe en kinderen, die hulp en bijstand te bewijzen, die in ons vermogen is. Wij zullen ten dien einde op Maandag den 25sten October aanstaande, eene buitengewone Voorstelling geven, waarvan de zuivere opbrengst geheel ter harer benefice zal zijn, en daar wij overtuigd zijn dat ieder, die den overledene gekend heeft, in hem altijd een opregt vriend, een braaf huisvader en getrouw waarnemer zijner pligten heeft gevonden, durven wij met vertrouwen hopen, dat onze pogingen met een goed gevolg zullen worden bekroond.

Daar echter de te geven voorstelling eenige buitengewone uitgaven vordert, zijn wij verpligt de Inteekeningsprijs een weinig te verhoogen en te stellen op 60 Cents den Eersten en 40 Cents voor den Tweeden Rang, en wanneer het getal Inteekenaren eenigzints belangrijk is, zullen er dien avond aan het bureau geen kaartjes te bekomen zijn, ook zullen er geen Vrijkaartjes worden gegeven.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 27 September.

TARWE in één doen, met weinig handel: 128 ℔ witbonte Pools. *f* 448; 128 ℔ bonte dito *f* 443; 128 ℔ bonte Amerik. *f* 405, 415.

ROGGE flaauw en alleen bij gerijf verkocht: 125 ℔ N. Overijss. *f* 248.

GARST prijshoudend: 92, 94, 95 ℔ N. Vriesche Winter *f* 158, 168, 170.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT tot verlaagde prijzen, met goeden handel: 124, 125, 127 ℔ N. Holsteinsche *f* 275, 278, 284; 119 ℔ N. Vriesche *f* 260; 120 ℔ Gron. Zand *f* 260.

KOOLZAAD $^1/_2$ P. vl. lager; op 9 Vat., in Sept. $64^1/_2$ P. vl.; Oct. $63^1/_2$ P. vl.; Nov. 64 P. vl.

LIJNZAAD lusteloos: 105, 106 ℔ Dantz. *f* $287^1/_2$; 104 ℔ Arch. *f* 285.

RAAPOLIE op 6/w. *f* $37^1/_4$; Vlieg. $36^1/_2$ à $^1/_4$; in Mei eerstk. *f* $36^3/_4$ à $^1/_2$; Oct. *f* 36; Nov. *f* $36^1/_4$; Dec. *f* $36^1/_2$ à $^1/_4$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $34^1/_2$; Vlieg. *f* $33^1/_2$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $34^1/_2$.

RAAPKOEKEN: *f* 80 à 84. — LIJNKOEKEN: *f* 10 à 13.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 24. SEPTEMBER 1847.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	11,50	tot *f*	14,00.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» »	7,90	» »	8,50.
Het dito dito Rogge (Oude)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe) op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	7,00	» »	7,50.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe)	» »	6,60	» »	7,30.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,19.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,19.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	$0,29^1/_2$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,33.
Een Nederl. pond Tarwe meel			»	0,38.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,19.
Een dito pond Boter			»	0,84.
Nieuwe Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	2,00	tot *f*	2,80.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,80.
Het 1000 Doof Hout			»	2,30.
De kar Spaanders			»	2,95.
De » Struiken			»	3,50.
De 100 Mutsaard			»	3,10.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (28 *September*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $54^{13}/_{16}$; 3 pCt. 66; dito op resc. 66; 4 pCt. 86; O. Ind. Leening 4 pCt. $85^7/_8$; Amort.-Syndik. $3^1/_2$ pCt. $84^1/_4$; Handelm. $164^3/_4$; Aand. Holl. Spoorweg 101; Spanje Ardoin $14^{13}/_{16}$; dito Onbep. St. $14^1/_8$; 3 pCt. $30^3/_8$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $23^{11}/_{16}$; Coupons Ardoin $12^7/_8$; Portugezen te Londen 3 pCt. $24^{15}/_{16}$; 4 pCt. 25; Rusland 5 pCt. 105; dito 1828—29 $103^3/_4$; Certif. 1831—33 $96^1/_4$; 4 pCt. bij *Hope* $87^7/_8$; Idem bij *Stieglitz* $87^1/_2$; Certif. van Assign. 6 pCt. $68^3/_8$; Polen Aand. *f* 141; Oostenr. Metall. 5 pCt. $101^1/_4$; Id. $2^1/_2$ pCt. $51^1/_4$; Braz. $85^3/_4$; Venezuela $2^1/_4$ pCt. 35.

Advertentiën.

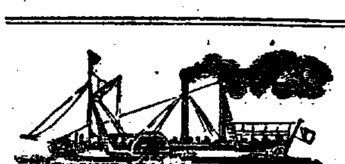

WINTERDIENST tusschen **ROTTERDAM, DORDRECHT** en **DEN MOERDIJK**, te beginnen met Zaturdag den 2 October.

Van ROTTERDAM naar DORDRECHT, *'s morgens* $6^1/_2$ *ure*, en *'s namiddags* $12^1/_2$ *ure*.
Van DORDRECHT naar DEN MOERDIJK, *'s namiddags* 2 *ure*.
Van DEN MOERDIJK naar ROTTERDAM, *'s namiddags* 3 *ure*.
Van DORDRECHT naar ROTTERDAM, *'s morgens* 9 *ure*, en *'s namiddags* 5 *ure*.

Voor de bepaalde uren van afvaart zal de Boot gereed liggen te *Rotterdam* aan het Oude Hoofd, en te *Dordrecht* aan het Groothoofd.

Bij het aankomen der Stoomboot aan *den Moerdijk*, is gezorgd voor eene Diligence naar *Breda*. Ook te *Rotterdam* zal eene Omnibus gereed staan voor den Spoortrein.

De ONDERNEMERS van den **POSTWAGENDIENST** van BREDA op DEN MOERDIJK, VICE VERSA, in verband met den STOOMBOOT van ROTTERDAM, maken bij deze aan alle Reizigers bekend, dat de Dienst van gemelde STOOMBOOT, beginnende den 2. October, tot nadere bekendmaking, maar eenmaal per dag zal verrigt worden, ten gevolge van dien zal ook van dien dag af aan maar eene POSTWAGEN van BREDA naar DEN MOERDIJK, bij de Erven VERMUNT, in het Logement *de Zwaan*, afrijden, en wel des *namiddags ten een uur*, van BREDA.

OPENBARE VERKOOPING

VAN

VASTE GOEDEREN.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van C. W. BRUIJNZEELS, Molenaar te *Breda*, *cum suis*, als daartoe gemagtigd bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank aldaar, in dato 23 September, 1847, behoorlijk geregistreerd, op tijd en plaatsen nagenoemd, in het openbaar *VEILEN* en aanbeiden te *VERKOOPEN*:

EERSTE KOOP.

Eenen sedert weinige jaren nieuw-gebouwden Kapitalen STEENEN-WIND-GRAANMOLEN, genaamd *HET FORTUIN*, met de daarbij behoorende MOLENAARS-WONING, ruime STALLING en ERVE, staande en gelegen te *Breda*, aan den Stads-wal nabij de Groote- of Inundatie-sluis aan de Ginnekenpoort; gekwoteerd Wijk B, No. 431; bij den perceelsgewijzen legger van het Kadaster bekend onder Sectie A, Nos. 1418 gedeeltelijk, 1420 idem, 1419 geheel en 1334 idem en een gedeelte Weg tot tegen den voet van den Wal; te zamen groot 4 Roeden, 50 Ellen.

NB. De voorschreven MOLEN, hoog *acht* Verdiepingen, voorzien van *vier* koppelen Steenen en verder Gaande Werk en Gereedschappen, is bijzonder geschikt tot daarstelling eener STOOM-MACHINE en van eenen OLIE-MOLEN; terwijl aan den Eigenaar, bij Resolutie van Gedeputeerde Staten van *Noord-Braband* van 20 December 1839, vergunning is verleend om denzelven tevens *tot het malen van* SCHORS in te rigten.

De GAANDE WERKEN tot den Molen behoorende, zullen door den Kooper, ingevolge daarvan voorhanden zijnde Inventaris, en tegen het Taxaat van twee deskundigen van weerszijden te benoemen, moeten worden overgenomen en bij de aanvaarding van denzelven Koop worden betaald.

In gebruik te aanvaarden met 1o. Januarij 1848, of zooveel vroeger als onderling zal worden overeengekomen.

TWEEDE KOOP.

Eene nieuw aangebouwde TUINKAMER, met den daarnaast en achter gelegenen BLOEM- en MOESTUIN met onderscheidene VRUCHTBOOMEN, staande en gelegen aan de westzijde van den Eersten Koop zoo als de scheiding tusschen den Eersten en Derden Koop en dezen Koop *in loco* is aangeteekend en afgebakend; groot te zamen 3 Roeden, 96 Ellen en uitmakende een gedeelte van Sectie A, Nos. 1418 en 1420 van het Kadaster.

In gebruik te aanvaarden met 1o. Mei, 1848, voor zooveel de HUIZING *betreft, en den* TUIN *met het geven van den Slag.*

DERDE KOOP.

Een Perceel MOESTUIN, met fraaije KOEPEL en voorzien van onderscheidene VRUCHTBOOMEN, gelegen als voor achter de beide voorgaande Koopen; bij den perceelsgewijzen legger van het Kadaster bekend, onder Sectie A, No. 1420 gedeeltelijk en een gedeelte Rivier.

In gebruik te aanvaarden met het geven van den slag.

☞ De voorschrevene *Drie Koopen* zullen elk afzonderlijk, daarna de *Tweede* en *Derde Koop* vereenigd — en eindelijk de *drie* koopen *in massa* ten Verkoop worden aangeboden; zullende, ingeval van gecombineerden Verkoop derzelve, omtrent het daarop gevestigd houden van een gedeelte van den Koopschat, nader kunnen gehandeld worden.

VIERDE KOOP.

Een Perceel GROND of ERVE, gelegen als voor aan de noordzijde van den bestraten Oprit van den Walgang nabij de Ginneken-poort, groot 3 Roeden, 10 Ellen; Kadastraal bekend onder Sectie A, No. 4192.

In gebruik te aanvaarden met het geven van den Slag.

De *EERSTE ZITDAG*, of voorloopige Inzet zal worden gehouden in *de Beurs van Breda*, bij L. VERMEEREN te *Breda*, *op Maandag den 25 October*, 1847 — en

De *TWEEDE ZITDAG*, of Finale Toewijzing in het *Hof van Holland*, bij T. C. VAN HOOYDONK aldaar, *op Maandag den 8 November daaraanvolgende*, beide dagen des avonds ten *zeven uren*.

Onderrigt te bekomen ten Kantore van voornoemden NOTARIS *en bij den* EIGENAAR *van voormelde Panden.*

*** Bij BROESE & COMP. te *Breda*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

VOORTGANG DER BESCHAVING zigtbaar in de Geschiedenis der Volken, door Mr. G. DORN SEIFFEN. . . . . . 40 Ct.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.